

LUCERNA

D U B E N 2 0 0 2

Dobrý den,

měsíc duben začneme hezky svižně. Pátým ročníkem Burzy pořadů. Ve dvou dnech v maratónu dvaceti představení sedmnácti divadel kapel a kouzelníka máme možnost vidět produkce nejrůznější kvality.

Nicméně smyslem Burzy (jezdí na ni pořadatelé z celé republiky) je možnost výběru. Co se mi líbí, to potom nabídnu doma třeba jako divadlo pro školy... A vy ostatní - vezměte své děti a přijďte si užít do Trámu, kina, kinokaváry či Bílého domu kouzel divadla:

Divadýlko KUBA, Sdružení ELČA Plzeň:
z představení ČIN - ČIN

PROGRAM:

8. dubna 2002

9:00 hod. Divadlo Trám
Divadlo Piškot Liberec:
OŠKLIVÉ KÁČÁTKO

10:00 hod. Kino Vesmír
Hudební divadlo Svitavy:
JOHANNES DOKTOR FAUST

11:00 hod. Divadlo Trám
Malé divadélko Praha:
**O STATEČNÉ
PRINCEZNĚ MÁNĚ**

12:30 hod. Bílý dům
DS Mladá scéna Ústí nad Labem:
CESTA ZA BOHEM HOR

14:00 hod. Divadlo Trám
Divadlo Na cestě Liberec:
JAK ŠEL HONZA DO SVĚTA

15:00 hod. Kino Vesmír
Agentura Rozmarýnek Most:
BUDULÍNEK MANDELINKA

16:00 hod. Divadlo Trám
DS ÚSMĚV Ludmily Frištenské
O TŘECH PRASÁTKÁCH

17:00 hod. Kino Vesmír
Divadlo U staré herečky:
TYGRÍK PĚTA

18:00 hod. Divadlo Trám
DUHA Polná:
**POVÍDÁNÍ
O PEJSKOVI A KOČIČCE**

20:00 hod. Kinokavárna Galaxie
KOUZLA, ČÁRY A ŽONGLOVÁNÍ
- Jiří Krejčí + MY DVA
XILT Litomyšl
TOČKOLOTOČ SVITAVY

9. dubna 2002

8:00 hod. Divadlo Trám
Rolnička Liberec:
POHÁDKY PRO DÁŠENKU

9:00 hod. Kino Vesmír
Barvy, barvičky Brno:
O DVOU TRPASLÍCÍCH

10:00 hod. Divadlo Trám
DS ÚSMĚV Ludmily Frištenské:
O KOBLÍŽKOVI

11:00 hod. Kino Vesmír
Agentura AGNEZ Česká Lípa:
POVĚZ MI, CO ČTEŠ

12:00 hod. Divadlo Trám
Divadýlko KUBA, Sdružení ELČA Plzeň:
**ČIN - ČIN
KRAKONOŠ - PÁN HOR**

13:00 hod. Kino Vesmír
To divadlo Nový Jičín:
OTESÁNEK

14:00 hod. Divadlo Trám
Rolnička Liberec:
HOROR V ČESKÉ POHÁDCE

Ještě jeden Dobrý den, měsíc duben zakončíme hezky svižně. Pátým ročníkem Festivalu amatérských pěveckých sborů. Od roku 1992 - vždy každý sudý rok zjara - sjíždějí se do Svitav pozvané amatérské pěvecké sbory z Čech i světa, aby prozpívaly a prožily společný víkend při práci v ateliérech, na svých koncertech, jako diváci, na procházce městem... v Bílém domě, v kostele N. P. Marie, na náměstí. 400 zpěváků od nás, z Ruska, Německa a Polska zveme společně s Daliborem a Iuventusem do Svitav. Přijďte si je poslechnout:

Sbory budou pracovat ve dvou ateliérech.

1. ateliér: Iuventus Svitavy, Štěk Loučná n. Desnou, Mikrochór Praha, Romance Ústí n. L.

2. ateliér: Dalibor Svitavy, Lanškrounský smíšený sbor, Vlastimil Litomyšl, PS Univerzity H. Králové, Smetana H. Králové
Přijedou i hosté ze zahraničí: Mládežnický mužský sbor Lira Warszawa (Polsko), Sborové studio Alyje paruse Rybinsk (Rusko) a dva sbory z německého města Egeln - Young Voices a PS Gymnázia Egeln.

PROGRAM:

Pátek 26. dubna

20:00 hod. Bílý dům
Přehlídka sborů 1. ateliéru

Sobota 27. dubna

15:00 hod. Bílý dům
Přehlídka sborů 2. ateliéru
16:00 hod. kostel Navštívení Panny Marie
Koncert zahraničních sborů

20:00 hod. kostel Navštívení Panny Marie
Koncerty 1. a 2. ateliéru
(2. ateliér doprovodí Symfonický orchestr Univerzity Hradec Králové)

Neděle 28. dubna

9:30 hod. náměstí Míru (u fontány):
Společné matiné všech sborů

PS Dalibor Svitavy

Poslední Dobrý den. Je to hezký nápad - oslavit jaro divadlem a zpěvem. Nemyslíte?

Petr Mohr

Od nepaměti k současnosti VIII.

První zmínky o založení Svitav jsou těsně spjaty s kolonizační činností premonstrátského kláštera v Litomyšli.

Premonstrátský řád byl založen reformním knězem Norbertem z Geneppu (†1134) a patřil pod řeholi sv. Augustina. Ideálem nových kleriků, jimž se někdy říká norbertini, bylo apoštolské pojetí kněžství, asketický život v komunitě, fyzická práce a služba Bohu. Papež nový řád potvrdil v roce 1126 a ten se poté začal rychle šířit po evropských zemích. Zasluhou olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka a Vladislava II. bylo povolání premonstrátů do Čech, kde první klášter byl založen v lesích na vrchu Strahově s příznačným názvem *Mons Sion*. To se stalo roku 1140 a do kláštera byli po roce 1142 povoláni kanovníci z kláštera ve Steinfeldu v Porýní.

Postupně byly zakládány další kanonie a to častokrát na místech bývalých benediktinských klášterů, jejichž členové byli odtud vypuzeni. Kolem roku 1150 se takový případ stal i v Litomyšli a premonstrátský řád se zde usídlil v místech dnešního zámku s kostelem sv. Klimenta (mimořádně tento kostel byl po dlouhou dobu považován za nejstarší kostel na území Čech). Roku 1150 Jindřich Zdík umírá, ale zanechal po sobě pevně ustavenou církevní správu s rychle se rozšiřujícím počtem klášterů. Kláštery, jejichž

zakladateli tedy byli panovník, biskup či aristokracie, se staly nositeli první kolonizace a i když značnou roli při jejich zakládání sehrávala zbožnost, ne nevýznamné byly i politické, hospodářské a později populační důvody založení. Obecně platilo, že nové kláštery vlastnily i poměrně rozsáhlý majetek a pokračovaly dále v osídlování svého okolí vysazováním osad a budováním kostelů.

Litomyšlští premonstráti obratně kolonizovali pomezí hvozdu mezi Čechami a Moravou a jejich zásluhou byl na levém břehu řeky Svitavy vysazen kostel sv. Jiljí (*Aegidikirche*). Je pravděpodobné (nikoliv však jisté), že ke kostelu patřila pohraniční osada, kterou pozdější listiny nazývají Starou Svitavou. Kostel sv. Jiljí se tedy stal vesnickým kostelem na vyvýšenině nad bažinatou oblastí řeky Svitavy a bylo nutné državu osídlených pozemků listinně kodifikovat.

To se povedlo až koncem XII. století listinou hlásící se k roku 1167, kde král Vladislav II. (král od roku 1158) daroval premonstrátskému konventu v Litomyšli zboží a území od míst zvaných Přeseka až k řece Svitavě. Podle druhu písma lze s určitostí říci, že listina je dobově falzum (padělek) ne mladší roku 1200. Pro toto tvrzení svědčí i ten fakt, že ochranné a darovací akty se listinně nestvrzovaly a stvrzeny musely být tehdy, když k tomu

vedly nějaké pádné důvody - zejména územní spory. Tato listina je tedy nahrazením listiny, jež nebyla vydána, a je nejstarším dokladem o Svitavách jako vsi.

Zbývá tedy odpovědět na otázku, kde vlastně Přeseka ležela. Termín sám označuje místo na zemské stezce, kde se znemožňoval vstup nepříteli na území. A protože na Litomyšlsku takového místa není, byla Přeseka lokalizována někde v údolí řeky Třebůvky v místech, kde leží ves Zhoř (mezi Litomyšlí a Českou Třebovou). Tomu by nasvědčoval i směr další premonstrátské kolonizace.

V historické literatuře se objevuje i jiná možnost lokalizace Přeseky, a to v jižním směru od Litomyšle. Ať je tomu jakkoli, vyplývá z toho jediné - že o území Svitav a nejbližšího okolí se koncem XII. století rozhořel spor mezi litomyšlským konventem a olomouckým biskupstvím, protože v dnes již nedochované listině knížete Bedřicha (podruhé vládl v letech 1178 - 89) se pravilo, že kníže daroval celé území Svitav olomouckým biskupům. A odpovědí na vznesené nároky Olomouce by mohla být ona listina Vladislava II.

Zkrátka nejstarší zprávy o městě či vsi Svitavách jsou zahaleny tajemstvím a opředeny mýty. Nejinak tomu je totiž i se *zakládací listinou města Svitav* z roku 1256 (ona to totiž zakládací listina ve smyslu tohoto slova není, o termínu *město* by se dalo s úspěchem pochybovat a ostatně není jistý ani rok 1256). Problém by mohlo být i určení jazyka, jímž mluvili první osadníci. Jednalo se o Slované nebo o Germány? A jak už to bývá stojí proti sobě dvě koncepce - jedna koncepce hovoří o kontinuitě germánského osídlení a je hájena někdejšími německými historioграфy a druhá koncepce vychází ze slovanského pojmenování Svitav a Lačnova, které bylo později přejímáno do němčiny. Univerzalistickému středověku to v zásadě bylo jedno (i když kulturní a sociální rozdíly mezi jednotlivými etniky byly současníky vnímány a staly se nejednou jádrem konfliktu a to i na církevní půdě), ale o šest století později se otázka jazykové příslušnosti stane zásadní politickou otázkou.

A konečně kostel sv. Jiljí ve Svitavách a lokalizace Staré Svitavy je také problematická, protože na popisovaném území neproběhl žádný archeologický výzkum a patrně také nikdy neproběhne. Je těžké si představit jeho románskou podobu pod nynější raně barokní úpravou, ale půdorys a kněžiště nás odkazují k době románské. Také patrocinium (zasvěcení) sv. Jiljí je románskou záležitostí.

Kostel sám je tak významnou památkou, že o jeho historii budeme pojednávat příště.

Kostel sv. Jiljí na svitavském hřbitově.

Foto M. Sychra

Zaprášené a oprašované

Napadlo vás někdy, odkud vzal Hradec nad Svitavou své jméno? Existovalo snad přímo ve vsi nebo v nejbližším okolí nějaké hradiště, hrádek či tvrz? Jakkoli je to podivné, původní pojmenování obce o hrádku vypovídá pouze okrajově. Z německého názvu Greifendorf se příliš nedozvíme, v historických publikacích se o nějakém tvrzišti nedočteme, ale co zůstává, je podezření, že kdesi v jižní části se tvrz možná nacházela.

Do roku 1949 užívala obec vedle výše zmíněného označení také podobu *Grándorf*, poté byl uměle vytvořen název Hradec nad Svitavou. Archeologické nálezy nasvědčují tomu, že první osídlení, i když nemělo

trvalejší charakter, je doložitelné v neolitu (asi 6 000 let př. Kr.). Listinně je hradecká fara s kostelem sv. Kateřiny doložena k roku 1270, název *Greifendorf* (s variantou *Griffendorf*) se poprvé objevil v roce 1318, ale co bylo před tímto datem je pouhou historickou spekulací. Zvláštní je totiž místní pojmenování jižní části osady - ta nesla od raně slovanského období název *Gratzl*, potažmo *Burghügel* nebo *Turmhügel*. Jména se nám dochovala pouze v německém přepisu, ale jak z nich jasně vyplývá (a ostatně jediné české slovo, které jsem v této souvislosti v literatuře nalezl, je pojmenování místní železniční trati *Hrádek*) mohl

stát někde v blízkosti železniční trati v poměrně kopcovitém terénu hrádek s věží. Toto tvrzení v historii žádné novum však nepředstavuje, protože i němečtí historikové se domnívali, že hrádek měl vyloženě ochranný charakter a sloužil k zajištění bezpečnosti trstenické nebo brněnské kupecké stezky. Dle současného stavu bádání víme, že páteří kupecké stezky sice vedly jiným směrem, ale místo samo bylo protkáno odbočkami a existence hrádku je velmi pravděpodobná. Přesto existence hradu v Hradci nad Svitavou zůstává záhadou a vyřešit by ji snad mohl terénní a archeologický výzkum. Ale procházka do těchto končin v začínajícím jaru může být zajímavá a třeba i nějaké stopy po hrádku naleznete.

Radoslav Fikejz

Pohled na část Hradce n. Svitavou, na místo, jemuž se říkalo Gratzl.

Hradec nad Svitavou s kostelem sv. Kateřiny.

Staleté fotografie

V každých dobách jsou páchany nepravosti, před kterými se musí společnost chránit účinnými prostředky k tomu vzniklými. K tomu pak slouží a ve starých Svitavách sloužila policie a četnictvo. V pamětní listině uložené ve věži *staré radnice* se nachází mimo jiné zápis z roku 1876, ve kterém je objasněn vznik svitavského policejního, tedy četnického sboru. Podle c. k. nařízení z roku 1850 přecházejí ozbrojené, vycvičené a uniformované „Národní gardy“ z roku 1848, respektive jejich části podle velikosti měst, do státních služeb jako četnictvo.

Také ve Svitavách byl po roce 1850 utvořen četnický sbor o síle šesti mužů - *Gendarmerie Komando*, lidově „žandáři“ nebo četníci. A nyní se dostáváme k naší staleté fotografii - lze říci, že ještě o něco starší - ze skleněné desky neznámého autora z roku 1898, na níž je zachycena první četnická stanice *Gendarmeripost* na ulici Hältergasse 14 naproti staré pekárně. Nyní ulice Dr. Milady Horákové, mezi čísly 12 a 14, naproti NOPEKu. Tato původní budova, později byla přestavěna na činžovní dům, stála až do roku 1976, kdy byla po dostavbě dalších

bytových domů na Kijevské ulici asanována. Teď už ji připomíná pouze vzrostlý smrk - snad jako památník těch prvních šesti žandárů, strážců pořádku a zákonosti.

Co se stalo s *Gendarmerie Komandem*? To bylo se vznikem Československé republiky přejmenováno na Četnickou stanicí, která v roce 1929 přesídlila do budovy staré radnice na náměstí jako policie státní. Zde pak s menšími přestávkami byla umístěna (pak už jako VB) do roku 1978, kdy po výstavbě nové budovy na křižovatce Brno - Olomouc sídlí dodnes jako Policie České republiky, okresní ředitelství ve Svitavách.

Miloš Vaněk

Budova svitavského četnictva z roku 1898.

Současný pohled na ulici Dr. Milady Horákové.

Pozvánka na výstavu Vladimíra Komárka

Když jsem se před patnácti lety vrátila po mateřské dovolené zpět do muzea s tím, že budu mít na starosti organizaci výstav, první malíř, se kterým jsem se potkala, byl **Vladimír Komárek**. Nepotkali jsme se tehdy osobně, komunikovali jsme telefonicky a písemně, přesto ve mně toto první setkání vzbudilo dojem, že malíři jsou velice milí, hodní a také vtipní lidé. Časem jsem zjistila, že ne vždy to platí, nicméně Vladimír Komárek se mi takzvaně „zadřel pod kůži“. Mám ráda jeho citlivé obrázky, které mají po dlouhá léta stále stejný rukopis, nepodléhají módě, konkrétní době, ani požadavkům diváků. Jen pocitům a stavům autora. Mám ráda jeho knížky. Prozrazují inteligentního, citlivého vypravěče, který umí promluvit o vážných i nevážných věcech se svým čtenářem jednoduše, přímočaře, česky. A to není málo. Četli jste jeho „Pojednání o mé radostné cestě od kolébky ke krematoriu“, či „Od puberty ke klimakteriu“? A co jeho „Reči s Pavlínou“?

Doporučuji. Známe jsou jeho vzpomínky na Jana Zrzavého, Jaroslava Seiferta (znáte Seifertovu báseň „U malíře Vladimíra Komárka?“), má mnoho přátel mezi herci a zpěváky.

Ale vraťme se k Vladimíru Komárkovi jako malíři. Narodil se v Čechách, ale až do roku 1939 žil na Slovensku. Absolvoval Vysokou školu umělecko průmyslovou v Praze, ale ihned po jejím ukončení se vrací na Semilsko, kde pracuje v Domě osvěty jako řidič, metodik a posléze vedoucí. A maluje si podle svého. Na volnou nohu odchází až ve svých šedesáti letech. Přesto už od roku 1958 hojně vystavoval. Jeho obrazy nepotěšily pouze návštěvníky galerií u nás doma, ale snad ve všech evropských státech kromě Albánie a také v USA a Kuvajtu. Patří k nejvýznamnějším tvůrcům drobné grafiky a exlibris, ilustroval kolem padesáti knih. Svými díly

je zastoupen v Národní galerii v Praze, v Galerii hlavního města Prahy, v Českém muzeu výtvarných umění v Praze, v regionálních galeriích v České republice a také v řadě soukromých domácích i zahraničních sbírek.

A co o svém malování říká sám autor? „...Jsou malíři velkých orchestrů, fanfár a činelů a malíři houslím bez doprovodu. Já chtěl být vždycky tím druhým. Umění jsem nikdy nedělil na staré a nové. Jak se režimy střídaly, byl jsem někdy považován za nepřijatelně moderního, jindy za trapně konservativního. Vždycky jsem se snažil, aby moje obrazy byly čitelné. Chci malovat kousek ticha v současném kultu ošklivosti. Nechci šokovat, abych na sebe upozornil. Maluji bezbranné lidi s citlivou duší. Nechci „rvát vášně na cucky a samé cary“, jak radí Hamlet hercům. Lidská tragedie je bílá, tichá, stojatá jak voda a bez konce. Maluji oltáře útěchy. Touhu po smíření. Vono totiž není co objevovat. Jen chvíli postát, než přijde konec. ...“

Autor si přijede svou výstavu osobně zahájit v sobotu 6. dubna v 15 hodin.

Blanka Čuhelová

Muzejní čtvrtky

Také poslední dubnový čtvrtek se sejdeme ve svitavském muzeu s autory připravované publikace *Vlastivědy moravské*, podrobně věnované historii Svitavska a Moravskotřebovska. Téma je **Vývoj Svitavska a Moravskotřebovska od Bílé hory do roku 1848**. Besedovat přijedou doc. PhDr. Bohumír Smutný a doc. PhDr. Josef Bartoš, CSc., přednáška začíná ve výstavních sálích Městského muzea a galerie **25. dubna v 17 hodin**.

STÁLÉ EXPOZICE

**POHLED DO MUZEJNÍCH SBÍREK
Z HISTORIE PRAČEK
SVITAVSKÁ ZASTAVENÍ
OSOBNOST
OSKARA SCHINDLERA**

6. 4. - 12. 5.

VLADIMÍR KOMÁREK - OBRAZY
Vernisáž spojená s besedou s autorem v sobotu 6. dubna v 15 hodin

25. 4. v 17 hodin **Muzejní čtvrtky
VÝVOJ SVITAVSKA
A MORAVSKOTŘEBOVSKA
OD BÍLÉ HORY DO ROKU 1848**
Přednáší: doc. PhDr. Bohumír Smutný
a doc. PhDr. Josef Bartoš, CSc.

Otevřeno:

Út-Pá 9-17, So 9-13, Ne 13-17

Pořady Střediska kulturních služeb

Informace o všech chystaných i již uskutečněných pořadech SKS, včetně fotodokumentace, najdete na www.kultura-svitavy.cz

5. Pá 19:30 hod. Bílý dům
Divadelní abonentní cyklus JARO 2002
Otevřené manželství
Hrají: Karel Roden, Jana Krausová, Marian Roden, Robin Němec
Vstupné: 100,- Kč

7. Ne 15:00 hod. Divadlo Trám
Divadlo Piškot Liberec
Ošklivé káčátko
Trampoty smutného Káčátka, které soudivili podle zevnějšku.
Vstupné: 30,- Kč

8. - 9. Po, Út Divadlo Trám, Kino Vesmír, Kinokavárna Galaxie, Bílý dům
Celonárodní burza pořadů

2. Pá 19:30 hod. Bílý dům
Psí vojáci - koncert na stání
Koncert legendární kapely.
Vstupné: 80,- Kč

15. Po 19:30 hod. Kinokavárna Galaxie
Pod lucernou s ... R. Fikejzem
Vstupné: 30,- Kč.
Spolupřádá Gymnázium Svitavy

17. St 19:30 hod. Bílý dům
Divadelní abonentní cyklus JARO 2002
**Fantom Realistického divadla
Zdeňka Nejedlého**
Divadelní příběh odehrávající se na podkladě historických faktů.
Vstupné: 100,- Kč

23. Út 19:30 hod. Ottendorferův dům
Jablkoň
Koncert kapely, která umí být rocková, folk-rocková, alternativní, i mírně nadžezlá.
Vstupné: 80,- Kč

26. - 28. 4.
Festival amatérských pěveckých sborů

Výstavy (otevřeno při akcích SKS)

**Divadlo Trám
Jiří Švec, Polička: Obrazy**

**Bílý dům
Premiéra 2001
XII. ročník fotosoutěže**

Pozvánky na pořady SKS

Divadlo PIŠKOT Liberec

Ošklivé Kačátko

Podle H. Ch. Andersena upravila M. Hoskocová a M. Pešková

Je velikost uší, počet pih či barva pleti natolik důležitá, aby v nás vyvolala pohrdání a agresivitu? Má to snad něco společného s lidským srdcem? Proč nám vadí, když je někdo „jiný“ než jsme my?

Opravdu záleží na barvě pápěří?

Opravdu v životě o nic víc neběží?
Kde hledat odpověď, možná se ptáte.

V šedivém vajíčku anebo v zlatém?

Rozluštit hádanku není tak těžké,

v láskyplném srdci a to nám věřte.

Inscenace o trampotách smutného Kačátka, které soudili podle zevnějšku, vznikla v rámci III. Dekády OSN boje proti rasismu a rasové nesnášenlivosti (1993-2003).

Psí vojáci

Skupina existuje od roku 1979, kdy byla založena Filipem Topolem, nepřetržitě dodnes. I když se Psí vojáci už 3. listopadu 1979 představili na IX. Pražských jazzových dnech, až do poloviny osmdesátých let pak nemohli vystupovat

jinde než na utajovaných soukromých akcích. Vedle písňového repertoáru hráli Psí vojáci i rozsáhlou skladbu Baroko v Čechách s textem Filipova bratra Jáchyma Topola. Od roku 1986 koncertuje skupina veřejně (zpočátku pod jménem P.V.O.).

Jablkoň

Pokud mluvíme o sobě, bývá obvykle lepší nechat za sebe hovořit jiné. Není možné nepřipomenout článek o Jablkoně od Jiřího Černého, který byl původně napsán pro letáček Pragokonzertu, potom se objevil jako sleeve-note na obalu desky Devátá vlna a po steronásobném zopakování v nejrůznějších člancích a recenzích stal se klasickým.

Jablkoň je:

- setkání Georga Friedricha Händela s pračlověkem;
- pohled do starého železářského krámků;
- bizarní pocit pražské ulice, jíž chodil dobrý voják Švejk i Franz Kafka;
- akustické trio mimo všechn řád;

- duo kytar, které se smějí, pochrochtávají, mlaskají, řežou a někdy náhle zpívají;
- shluk bicích nástrojů a perkusí, jejichž vyjmenování je surrealistická báseň:

svazek klíčů

hustilka

měsíc s mincemi

nožní tamburína

obří lusky

a desítky podobných.

Kytaristé Němec a Ingo Bellmann (oba narození 1949) a perkusista Ivan Podobský (1956) ženou do tajemných zápletek i své hlasy. Jako by nevěřili v dorozumivací možnosti staletými omlétých slov, házejí po posluchačích všech národností zvukovými šířatinami jako klauni nafukovacími balóny.

V roce 1989 Psím vojákům vyšla první EP deska. Debutové album Nalej čistého vína, pokrytče se objevilo roku 1991, následovaly Leitmotiv (1991), Live I. a II. (1993), Sestra (1994, s texty Jáchyma Topola, vybranými z jeho stejnojmenného románu), Brutální lyrika (1995), Národ Psích vojáků (1996, nové nahrávky nejúspěšnějších písní), Hořící holubi (1997), Myši v poli a jiné příběhy (1999) a také dvě kolekce koncertních záznamů, pořízených v druhé polovině osmdesátých let - Nechoď sama do tmy (1996) a Mučivé vzpomínky (1997). Od roku 1994 tvoří sestavu Psích vojáků vedle Filipa Topola a Davida Skály ještě baskytarista Luděk Horký a saxofonista Jiří Jelínek. Vedle nahrávek se Psími vojáky vydal Filip Topol také sólová alba Sakramiláčku (1995) a Střepy (1999).

Národ Psích vojáků vychází k dvacátému výročí prvního koncertu skupiny. Je to soubor 149 písňových textů z repertoáru Psích vojáků a ze sólových počinů Filipa Topola.

Od roku 1979 se Jablkoně daří vtáhnout jazzové, folkové, avantgardní či jakékoli jiné publikum do světa své hudby. A to i bez zpívaných refrénů, střelhlbitých sól, pouhou silou svých chytrých a pudových skladeb i naprosto civilní interpretace.

Ladislav Smoljak Fantom Realistického divadla Zdeňka Nejedlého

Autor, režie, scéna: Ladislav Smoljak
Písňe: Ivan Hlas, Ladislav Smoljak
Hrají a zpívají: Ivan Hlas, Ladislav Smoljak, Doubravka Svobodová, Jan Kašpar nebo Marek Šimon, Petr Reidinger, Vendulka Kafková, Martina Musilová, Zuzana Krausová

Na počátku roku 1953 se připravuje slavnostní večer k pětasedmdesátým narozeninám (18. 2.) profesora Zdeňka Nejedlého, kdy má po něm být divadlo (původně Švandovo) přejmenováno. Pozoruhodný kontext tohoto aktu vyjadřuje skutečnost, že dva měsíce předtím bylo popraveno jedenáct lidí po procesu s „protistátním centrem Rudolfa Slánského“. Potud historická fakta.

Divadelní příběh se odehrává na jevišti, kde soubor nacvičuje program pro slavnostní večer. Divák tak postupně zhlédne zlomky jakési sovětské hry, která už i názvem „Parta brusiče Lopatěva“ připomíná známou hru Vaška Káni.

V programu nemohou samozřejmě chybět ani soudobé masové písně československé či sovětské proveniencí. Kruh dramatických postav je nevelký: Vedle starého, ale dobráckého komunisty vedoucího souboru Ládi, je tu soudružka Vanda, kterou lze nejvýstižněji charakterizovat slovy „typická komunistická kráva“. Stranickou sestavu doplňuje Julek, synek z „pokrokové rodiny“, jemuž rodiče dali jméno po vyhlášeném komunistickém mučedníku. Zbývají mládežníci jsou víceméně normální - klavíristka

Majka, kytarista Píďa a herečka Kamila. Píďa je ale muž dvojí tváře. Poněkud kverulující, ale užitečný člen divadla, zároveň připravuje politickou destrukci slavnostního programu, lstí protlačuje na repertoár divadla své vlastní písně, jimiž se snaží vpustit do oficiální hudební kultury trochu svěžího západního větru.

Dominantní postavou je „ruský přítel“ Saša Děmidov, jehož národnost i služební zařazení v bezpečnostních strukturách jsou nejasné a jenž má dohlédnout na politickou spolehlivost připravovaného programu i na průběh slavnostního večera samotného. Dění na jevišti je pak ještě rušeno občasnými zásahy tajuplné osoby, jež se pod svá provolání podepisuje jako „Fantom divadla, Pavel Švanda ze Semčic“. Příběh vrcholí slavnostním večerem, kde se nacvičená čísla objeví v plném lesku i v záškodnické profanaci divadelního sabotéra.

Jako dítě, počaté v tom zvláštním roce 1953, děsil jsem se vždy tzv. masových písní a jiných masových projevů. Vyhubal jsem se jim. Až přišel po letech den, kdy jsme se spolu s ostatními členy Studia Jára poprvé nadechli před písní „Kupředu levá“. Krásná píseň. Slavná. Veliká harmonie. Jako slon. To je taky krásný zvíře, ale když se špatně vychová.

A tak jsem konečně pochopil ten rozpor, který mě děsil. Muzika může být dobrá nebo špatná, ale sama o sobě neumí škodit. Teprve přidáním toho pravého textu dostává kýžený rozměr. A tehdejší básníci se jen předháněli ve volání po odplatě, různých mstách, krev je u nich velice frekventované slovo. Za co, soudruzi básníci? A tak v jiné době a v sametovějším kontextu posuď, vážený diváku, onoho slona. Může být nebezpečný?

Ivan Hlas

Pozvánka na V. ročník FAPSU

Letošní v pořadí již 5. ročník Festivalu pěveckých amatérských pěveckých sborů bude vskutku mezinárodní. Pozvání přijali naši přátelé z Německa, Polska a Ruska.

Na které sbory se tedy můžeme těšit? Mezi již tradiční účastníky našeho festivalu patří Young Voices, smíšený komorní sbor z Egeln. Tento sbor se zúčastnil festivalu ve Svitavách již dvakrát (1998, 2000), vystupoval na mezinárodních soutěžích v Německu a v roce 2000 vydal vlastní CD „Querbeat“. V letošním roce se připravuje na II. Světovou olympiádu, která se koná v Koreji. Z Egeln přijede do Svitav i padesátiletý smíšený sbor Gymnázia. Výsledky jeho práce jsou dokumentovány na třech CD. Největší zálibu nachází ve spirituálech a populárních písních.

Novým sborem na festivalu je mládežnický mužský sbor Lira z Varšavy. K jeho

úspěchům patří stříbrná medaile ze světové olympiády v rakouském Linci (2000) a loňské dvě bronzové medaile z festivalu v Prevezi v Řecku. Mužské mládežnické sbory patří ve sborovém zpívání k jevům velmi vzácným, o to víc nás těší, že právě ve Svitavách můžeme uslyšet plný zvuk tohoto tělesa, které má ve svém repertoáru více jak šedesát duchovních a světských skladeb.

Největším překvapením festivalu bude rozhodně sborové studio Alyje parusa z ruského Rybinska. O vysoké kvalitě dívčího sboru svědčí ocenění z Německa, z řeckých Atén, Velké Británie, kde jeho koncertní vystoupení vysílalo radio BBC, a konečně stříbrná medaile z rakouské olympiády v Linci. Svůj repertoár, zahrnující skladby od klasiky po jazz, předvedl sbor Alyje parusa v zemích téměř celé Evropy. K mimořádnému zážitku patří jejich provedení scénického

folklóru, tedy spojení tradiční ruské písně se soudobou aranžmá a divadelním zpracováním.

Se všemi sbory nás spojují nejen krásné hudební zážitky, ale i osobní přátelství.

Myslím, že právě proto může být atmosféra koncertu zahraničních sborů, který se koná v sobotu 27. dubna 2002 v 16:00 hodin v kostele Navštívení Panny Marie ve Svitavách, zcela neopakovatelná. Dovolujeme si pozvat Vás na nevední duchovní zážitek.

Věra Burešová
a Pěvecký sbor Iuventus Svitavy

OKRESNÍ KNIHOVNA VE SVITAVÁCH

Máchova alej č. 1, 568 02 Svitavy
Tel.: 0461/54 17 15

Výpůjční hodiny

PRO DOSPĚLÉ + INTERNET	PRO DĚTI + INTERNET
Po - St 9 - 17	Po - St 13 - 17
Čt zavřeno	Čt zavřeno
Pá 9 - 17	Pá 13 - 17
So 9 - 11	

3. St 8:30, 10:30 hod. Ottendorferův dům Pohádky Ferdý Mravence

Literárně hudební pořad.

Vstupné: 10,- Kč

Počet míst je nutno objednat na telefonu
0461/533295 - pí Javůrková, Pospíšilová.

18. Čt 19:00 hod. Divadlo Trám

DS Vicena z Ústí nad Orlicí

Hořké verše

Pásmo veršů rebela a bouřliváka F. Villona

Vstupné: dobrovolné

Dům dětí a mládeže „Paleta“

tel.: 533 743
e-mail: ddm@ddm.svitavy.cz
Lanškrounská 4, Svitavy
Tel.: 0461/533 743
http://www.ddm.svitavy.cz
Internet pro děti a mládež

12. Pá 15:00 hod. DDM

Pěvecká soutěž „Portáček“

13. So 15:00 hod.

Dětská diskotéka

Vstupné 25,- Kč

19. Pá 10:00, pro ŠD 13:00 hod.

Malování na chodníku

22. Po nám. Míru

Den Země na svitavském náměstí - divadelní představení Kamarádi

27. So 9:00 hod. Vendolí

Okresní kolo leteckých modelářů

27. So 9:00 hod. DDM

Mistrovství světa ve hře „Člověče nezlob se“ startovné 40,- Kč

28., 29. 10:00 hod.

Keramické dopoledne

Vstupné: 20,-Kč

Asociace Brontosaura

tel. č. 0604/31 26 92
http://sybronto.unas.cz
e-mail: sybront@email.cz

4. Čt 13. 19:00 hod. Nadace J. Plívy Poslechový večer o Marylin Mansonu

18. Čt 18:30 hod. Nadace Josefa Plívy

46. cestovatelský večer

Juraj Kováč o pobytu a cestách po Austrálii.

25. Čt 18:30 hod. Nadace Josefa Plívy

47. cestovatelský večer

Ladislav Horáček. Za krásami Bolívie a Peru.

28. Ne

Výlet na Flóru Olomouc

Pozvánka do kina

Babí léto

ZUŠ SVITAVY

tel. 53 43 12

3. a 10. St 17:30 hod. sál ZUŠ Žákovský hudební večer 1. ročníků

24. St 17:30 hod. sál ZUŠ

Žákovský hudební večer

25 Čt 19:00 hod. Ottendorferův dům

Koncert absolventů

JUNÁK

svaz skautů a skautek

IV. ZŠ, vchod do kluboven
z Nerudovy ulice

5. Pá 15:00 - 18:00

Den otevřených kluboven

Pro děti i rodiče: prohlídka kluboven, promítání videí z táborů, výstava fotek, kronik; stavění stanů, hry, soutěže.

III. ZŠ Riegrova ul.

7. St 16:00 hod. zahrada III. ZŠ

V. kytarové setkání u táboráku

Vezměte děti a přijďte na k ohni si opět buřtíky za doprovodu táborových písniček.

Každé úterý 16:00 hod.

Cyklooddíl III. ZŠ

Pravidelné výjízdky na kole do okolí Svitav.

Jiří Kareš osmdesátiletý

Čas je běžec dlouhým krokem a doběhl i k Jiřímu Karešovi, který 23. března oslavil v plné svěžesti krásné osmdesáté narozeniny,

Celý život věnoval amatérskému divadlu, stál u zrodu svitavského Lidového divadla, hrály s ním Jana Hlaváčková a Milena Marčilisová, které se později vydaly na profesionální dráhu, byl hlavním organizátorem národních přehlídek které se ve Svitavách pořádaly na přelomu 50. a 60. let, od roku 1972 na ně navázaly národní přehlídky ruských a sovětských divadelních her, svitavští divadelníci byli pravidelnými účastníky Jiráskových Hronovů a vždy si přivezli ocenění, to nejvyšší za hru Deník Anny Frankové, kde hlavní roli vytvořila neopakovatelným způsobem Naďa Truhličková, účinkovali i v zahraničí - pro krajany ve Vídni, Itálii, Anglii, Bulharsku, Belgii. A všude byl Jiří Kareš rejza, který nikomu nic neodpustil, ale který dovedl Lidové divadlo téměř k profesionální úrovni.

Čhtěli bychom mu za krásné chvíle v souboru poděkovat a do dalších let pak „Ať Ti ještě dlouho kývá života kyvadlo, to ti přeje, milý Jiří, bývalé Lidové divadlo“.

Za všechny Lída Kružíková

Nadace Josefa Plívy

Nám. Míru 80, Svitavy, tel. 0461/530 237

Otevřeno Po - Pá 9 - 12 14 - 17 hodin

e-mail: nadace@svitavy.cz

http://njp.unas.cz

8. po 19:00 hod. Nadace Josefa Plívy Přednáška ředitele svitavské policie Miloslava Brandejse

15. Po 17:00 hod. Nadace Josefa Plívy
Zahájení výstavy fotografií svitavského klubu Laurus a jeho přátel na téma Cesty, cesty, cestičky...

24. St 15:00 hod. Nadace Josefa Plívy
Beseda o možnostech studia
v zahraničí pro žáky středních škol.
Prezentuje: Akademické informační centrum Brno

každé úterý od 19:00 hod. Nadace J. Plívy
Břišní tance

KINO VESMÍR

tel.: 531446

Pokladna otevřena každý den 17-20 hod.

1. - 3. Po, Út, St 19:30 hod.

Neříkej ani slovo USA 2001

...neřeknu. Kriminální thriller. Drama psychiatra a jeho pacientky - bezdůvodně kruté a nekomunikativní osmnáctileté dívky.

V hlavní roli: Michael Douglas

Režie: Gary Fleder

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 112 min.

4. Čt 19:30 hod.

Deník Bridget Jonesové

USA, Francie, GB 2001

Nevychovaná. Některovatelná. Neprovdaná. Renée Zellwegerová v hlavní roli romantické komedie podle románu Helen Fieldingové.

Režie: Sharon Maguireová

Vstupné: 50,- Kč titulky 92 min.

5. - 7. Pá, So 17:00 hod, Ne 15:00 a 17:00 hod.

Příšerky, s. r. o. USA 2001

Walt Disney a Pixar uvádějí nejnovější počítačem animovaný film od tvůrců obou Příběhů hraček a Života brouka. Rodinná komedie ze světa podivuhodných příšerek, které se nabíjejí energií z dětského nočního strachu...

Režie: Pete Docter

Vstupné: 52,- Kč dabováno 92 min.

5. - 6. Pá, So 19:30 hod.

Babí léto ČR 2001

Smutná komedie podle námětu Jiřího Hubače o lidech na sklonku života... Čeští lvi za herecké výkony: Vlastimil Brodský, Stella Zázvorková, Stanislav Zindulka.

Český lev za scénář: Jiří Hubač

Režie: Vladimír Michálek

Vstupné: 50,- Kč 95 min.

7. Ne 19:30 hod.

Deník princezny USA 2001

Princeznu proti své vůli. Romantická komedie. Mladá ztěšněná dívka se má ujmout vlády v malém evropském království...

Režie: Garry Marshall

Vstupné: 50,- Kč titulky 114 min.

8. - 9. Po, Út 19:30 hod.

Vanilkové nebe USA 2001

Láska. Nenávisť. Sny. Život. Práce. Hra. Přátelství. Sex. Milostné drama lehkomyšlného boháče na pomezí reality a fikce... V hlavních rolích: Tom Cruise a Penélope Cruzová

Scénář a režie: Cameron Crowe

Vstupné: 55,- Kč od 15 let titulky 134 min.

10. St Filmový klub: 19:30 hod.

Sbohem, můj sladký domove

Francie, Švýcarsko, Itálie 1999

Poetická komedie. Nejruznější epizody ze života několika postav, je vytvářejí pevnou strukturu díla. Nostalgie, bizarnost, neodvolatelnost lidských osudů...

Scénář a režie: Otar Ioseliani

Vstupné: pro členy FK: 30,- Kč

ostatní: 40,- Kč od 15 let titulky 117 min.

11. Čt 19:30 hod.

Training Day USA 2001

Překročení hranice se tvrdě trestá. A pro poldy to platí dvojnásob. Kriminální drama. Denzel Washington v hlavní roli.

Režie: Antoine Fuqua

Vstupné: 55,- Kč titulky 120 min.

12. - 14. Pá 19:30 hod, So, Ne 17:00 hod.

Hrabě Monte Cristo USA 2002

Nejnovejší zpracování slavného románu francouzského spisovatele Alexandra Dumase.

V hlavní roli: Jim Caviezel

Vstupné: 55,- Kč titulky 131 min.

13. - 14. So, Ne 19:30 hod.

Miluji tě k sežrání

Francie, SRN, Japonsko 2001

Láska prochází žaludkem a někdy může i bolet. Erotický horor. Drama lidí, kteří pro své sexuální ukojení potřebují požídat partnerovo maso...

Režie: Claire Denisová

Vstupné: 55,- Kč od 18 let titulky 102 min.

15. - 17. Po, Út, St 19:30 hod.

Černý jestřáb sestřelen USA 2002

Šli do mírové operace, čekalo je krvavé peklo. Příběh hrdinů, kteří nepřišli včas. Říjen 1999, Somálsko zmítané občanskou válkou... Válečné drama.

Režie: Ridley Scott

Vstupné: 55,- Kč od 15 let titulky 131 min.

18. - 21. Čt, Pá 19:30 hod.

Harry Potter a Kámen mudrců

USA, GB 2001

Připravte se na kouzla! Adaptné mimořádně populární knihy britské autorky Joanne Rowlingové. Harry, Ron, Hermiona, Hagrid, Brumbál, Filch, Draco Malfoy a všichni ostatní vstupují na scénu v pohádkovém příběhu o lásce, která vítězí nad zlem v čarodějnické škole v Bradavicích!!!

Režie: Chris Columbus

Vstupné: 65,- Kč dabováno 153 min.

22. - 23. 19:30 hod.

Bratrstvo vlků - Hon na bestii

Francie 2001

Láska a odvaha v strhujícím souboji s temnými silami středověku. Historický dobrodružný romantický i strašidelný film z 18. století

Režie: Crisrophe Gans

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 143 min.

24. St Filmový klub: 19:30 hod.

Lužinova obrana

GB, Francie, Itálie, Maďarsko 2000

Příběh šachového velmistra a jeho životní výhry a prohry. Milostný příběh podle románu Vladimíra Nabokova. V hlavní roli: John Turturro

Režie: Marleen Gorrisová

Vstupné: pro členy FK: 30,- Kč

ostatní: 40,- Kč titulky 109 min.

25. - 27. Čt, Pá, So 19:30 hod.

Lásce na stopě USA 2001

Když má osud smysl pro humor. Romantický komedie a vzpomínka na setkání před lety...

Režie: Peter Chelsom

Vstupné: 50,- Kč titulky 90 min.

28. - 29. Ne, Po 19:30 hod.

Banditi USA 2001

Kam zákon nemůže, nastrojí ženskou. Kriminální komedie o nejúspěšnějších bankovních lupičích v americké historii. V hlavní roli: Bruce Willis

Režie: Barry Levinson

Vstupné: 59,- Kč titulky 124 min.

30. - 1. května Út, St 19:30 hod.

Taková zvláštní rodinka USA 2002

Gene Hackman jako nezdárný otec, který se touží vrátit zpět ke své rodnině. Komedie.

Režie: Wes Anderson

Vstupné: 55,- Kč titulky 109 min.

2. května Čt 19:30 hod.

Moulin Rouge

KINOKAVÁRNA GALAXIE

tel.: 0602/969 647

2. - 3. Út, St 20:00 hod.

Neříkej ani slovo USA 2001

Režie: Gary Fleder

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 112 min.

4. Čt 20:00 hod.

Deník Bridget Jonesové

USA, Francie, GB 2001

Režie: Sharon Maguireová

Vstupné: 50,- Kč titulky 92 min.

5. - 6. Pá, So 20:00 hod.

Babí léto ČR 2001

Režie: Vladimír Michálek

Vstupné: 50,- Kč 95 min.

6. So 15:00 hod.

Příšerky, s. r. o. USA 2001

Režie: Pete Docter

Vstupné: 52,- Kč dabováno 92 min.

9. Út 20:00 hod.

Vanilkové nebe USA 2001

Scénář a režie: Cameron Crowe

Vstupné: 55,- Kč od 15 let titulky 134 min.

10. - 11. St, Čt 20:00 hod.

Training Day USA 2001

Režie: Antoine Fuqua

Vstupné: 55,- Kč titulky 120 min.

12. Pá 20:00 hod.

Hrabě Monte Cristo USA 2002

Vstupné: 55,- Kč titulky 131 min.

13. So 20:00 hod.

Miluji tě k sežrání

Francie, SRN, Japonsko 2001

Režie: Claire Denisová

Vstupné: 55,- Kč od 18 let titulky 102 min.

16. - 17. Út, St 20:00 hod.

Černý jestřáb sestřelen USA 2002

Režie: Ridley Scott

Vstupné: 55,- Kč od 15 let titulky 131 min.

18. - 21. Čt, Pá 20:00 hod.

Harry Potter a Kámen mudrců

USA, GB 2001

Režie: Chris Columbus

Vstupné: 65,- Kč dabováno 153 min.

23. - 24. Út, St 20:00 hod.

Bratrstvo vlků - Hon na bestii

Francie 2001

Režie: Crisrophe Gans

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 143 min.

25. - 27. Čt, Pá, So 20:00 hod.

Lásce na stopě USA 2001

Režie: Peter Chelsom

Vstupné: 50,- Kč titulky 90 min.

30. 4. - 1. května Út, St 20:00 hod.

Taková zvláštní rodinka USA 2002

Režie: Wes Anderson

Vstupné: 55,- Kč titulky 109 min.

2. května Čt 20:00 hod.

Moulin Rouge